

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Markovej a členiek senátu JUDr. Júlie Horskej a JUDr. Dariny Ličkovej v právnej veci žalobcu: **K., a.s.**, Š.X., B., IČO: X. proti žalovanému: **Ing. M.Č.-P.**, G.X., Ž., IČO: X., o zaplatenie 10 697,-- Sk s prísl., vedenej na Okresnom súde v Žiline sp. zn. 20Cb 76/2006, na dovolanie žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo 7. februára 2007, č.k. 20Cob/253/2006, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu **z a m i e t a**.
Žalovanému sa náhrada trov dovolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e:

Okresný súd v Žiline rozsudkom z 30. mája 2006, č.k. 20Cb 76/2006-35 uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 4 278,60,-- Sk s 12,5 % úrokom z omeškania od 2.11.2003 do zaplatenia. Vo zvyšku v sume 6 418,40,-- Sk žalobu zamietol. Žalovanému nepriznal náhradu trov konania.

Podľa odôvodnenia rozhodnutia žalobca ako poisťovateľ so žalovaným ako poisťníkom uzavrel poisťnú zmluvu č. 1360748739 s účinnosťou od 1. januára 2003 na

neurčito, ktorej predmetom bolo poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla v zmysle zákona č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zmluvné strany dohodli ročné poistné vo výške 25 672,-- Sk splatné v štvrtročných splátkach vždy k 1. januáru, k 1. aprílu, k 1. júlu a k 1. októbru príslušného kalendárneho roka. Podľa všeobecných poistných podmienok je poistným obdobím jeden kalendárny rok a splatnosť poistného nastáva prvým dňom poistného obdobia, t.j. dňom 1. januára. Za prvý a druhý štvrťrok roku 2003 žalovaný zaplatil časť poistného v dvoch splátkach po 6 418,-- Sk. Za tretí štvrťrok 2003 žalovaný časť poistného, ktoré bolo splatné k 1. júlu 2003 nezaplatil. Pretože poistné nezaplatil ani v zákonom stanovenej jednomesačnej lehote, dňom 1. augusta 2003 poistná zmluva zanikla. Žalobcovi vzniklo právo na poistné až do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom poistenie zaniklo, t.j. od 1. júla 2003 do 31. augusta 2003 vo výške 4 178,60,-- Sk. Žalovaný sa dostal do omeškania, lebo poistné neuhradil riadne a včas, preto podľa § 369 a § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka mu vzniklo právo na úrok za omeškania. Žalobcom uplatnený úrok 12,5 % ročne neprekračuje zákonný rámec. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. a pomerného úspechu žalovaného (20%). Žalovanému žiadne trovy konania nevznikli, a preto mu náhradu trov konania nepriznal.

Proti celému rozhodnutiu súdu prvého stupňa podal žalobca odvolanie z dôvodu, že súd prvého stupňa vychádzal z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O.s.p.). Namietal, že lehota pre zánik poistenia začala plynúť až od nezaplatenia celého ročného poistného v deň jeho poslednej splátky, t.j. až nezaplatením poistného v štvrtom štvrťroku poistného obdobia a nie odo dňa nezaplatenia niektorej z predchádzajúcich splátok ako to určil okresný súd. Poistným obdobím je jeden kalendárny rok. To, že sa umožní poistenému splatiť poistné v štvrtročných splátkach je úkon, ktorý smeruje v prospech poistného, aby mohol splatiť poistné za poistné obdobie v splátkach. Žiadal, aby odvolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa a zaviazal žalovaného na zaplatenie dlžného poistného vo výške 10 967 Sk do zániku poistenia, t.j. do 30. novembra 2003.

Krajský súd v Žiline ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) rozsudkom zo 7. februára 2007, č. k. 20 Cob/253/2006-69 odmietol odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu v Žiline v časti výroku, ktorým bolo žalovanému uložená povinnosť zaplatiť istinu 4 278,60,-- Sk s príslušenstvom s poukazom na ustanovenie § 218 ods. 1 písm. b/ O.s.p. Vo zvyšku v časti, v ktorej bola žaloba zamietnutá a vo výroku o trovách konania napadnutý

rozsudok okresného súdu potvrdil. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Súčasne rozhodol o prípustnosti dovolania.

Odvolací súd rozhodol tak s odôvodnením, že žalobca v časti uplatnenej sumy 4 278,60,-- Sk nebol dotknutý na svojich právach, pretože v tejto časti mu bol uplatnený nárok priznaný. Nebol preto osobou oprávnenou na podanie odvolania.

Ustálil, že na daný prípad sa aplikuje zákon č. 381/2001 Z.z. o povinnom zmluvnom poistení zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Za rozhodné pokladal ustanovenia § 8 ods. 2, § 9 ods. 4 a § 11 ods. 7 cit. zákona. Z celého obsahu textu poistnej zmluvy č. 1360748739 *expressis verbis* nevyplýva dohoda o splatnosti poistného tak, že poistné je splatné v štvrtročných splátkach. Pojem splatnosti je iný pojem než spôsobom platenia. Splátkový režim riešil len spôsob platenia, ale nebol dohodou o splatnosti. Splatnosť poisteného určujú všeobecné poistné podmienky poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla, ktoré tvorili neoddeliteľnú súčasť poistnej zmluvy. Z nich vyplývalo (článok IX. bod 1,2) poistné obdobie jeden kalendárny rok od 1. januára do 31. decembra a splatnosť poistného prvého dňa poistného obdobia. Potom dohodnutá splatnosť poistného pre kalendárny rok 2003 bol prvý deň poistného obdobia, 1. január 2003. Z dôvodu, že žalovaný nezaplatil podľa § 9 ods. 4 zákona č. 381/2001 Z.z. poistné do jedného mesiaca od dátumu jeho splatnosti, poistné splatné 1. januára 2003 do jedného mesiaca, tzn. do 3. februára 2003 (pri počítaní času podľa § 122 ods. 2 Občianskeho zákonníka keď 1.2.2003 bola sobota), za použitia ustanovenia § 11 ods. 7 cit. zákona mal žalobca ako poist'ovateľ nárok na poistné do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom poistenie zodpovednosti zaniklo, t.j. do 28. februára 2003. Iná splatnosť poistného ako prvým dňom poistného obdobia, ktorým je kalendárny rok z uzavretej poistnej zmluvy a všeobecných poistných podmienok ani z osobitnej právnej úpravy cit. zákona nevyplývala. Preto rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku, ktorým bola časť žaloby zamietnutá spolu s výrokom o trovách konania ako vecne správny podľa § 219 O.s.p. potvrdil. O trovách konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 a § 151 ods. 1 O.s.p. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal, pretože nedal návrh na priznanie trov odvolacieho konania ani vznik trov odvolacieho konania nebol preukázaný.

Krajský súd vo výroku napadnutého rozhodnutia pripustil dovolanie podľa § 238 ods. 3 O.s.p. Mal za to, že otázka zániku poistenia pre nezaplatenie poistného a vznik práva na

poistné do zániku poistenia po právnej stránke je zásadného významu a súdna prax v tejto právnej otázke nie je jednotná.

Žalobca podal dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu v časti výroku, ktorým rozhodnutie okresného súdu v napadnutej časti potvrdil. Namietal, že rozhodnutie odvolacieho súdu v napadnutej časti spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Poukázal na zákon č. 381/2001 Z.z., ktorý nespája účinky zániku poistenia s nezaplatením časti poistného, ale len s nezaplatením poistného ako celku. Rozložením poistného na splátky nedochádza k zmene poistného obdobia, ktorým zostáva jeden kalendárny rok. Žalobca nebol oprávnený požadovať platenie celého ročného poistného skôr ako v deň splatnosti poslednej dohodnutej splátky. Neexistovala dohoda podľa § 565 Občianskeho zákonníka o požadovaní zaplatenia celého poistného v prípade nezaplatenia niektorej splátky poistného. Podľa názoru žalobcu dohoda o splatnosti poistného v jednotlivých štvrtročných splátkach bola uzavretá v časti C návrhu poistnej zmluvy a žalovaný ako poistený o tom vedel, lebo uhrádzal jednotlivé splátky na účet žalobcu k 1. januáru a k 1. aprílu daného kalendárneho roku. Preto žiadal, aby dovolací súd zrušil rozsudok krajského súdu v napadnutej časti a vec mu vrátil v tejto časti na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) prejednal dovolanie a dospel k záveru, že dovolanie je prípustné v zmysle § 238 ods. 3 O.s.p, pretože odvolací súd vo výroku svojho potvrdzujúceho rozsudku vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu.

V prejednávannej veci je rozpor v posúdení otázky zániku povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

Podľa obsahu spisu a najmä z poistnej zmluvy č.136 0748739 z 10. januára 2003 vyplýva, že poistenie zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla účastníci zmluvy dohodli na dobu od 1. januára 2003 do 31. decembra 2003, teda na dobu určitú. Ročné poistné dohodli v sume 25 672,-- Sk. V zmluve dohodli ďalej „lehotné“ poistné v sume 6 418,-- Sk.

V časti C. zmluvy - Údaj o platení poistného - je vyznačené platenie poistného štvrtročne, v sume 6 418,-- Sk.

V časti H. zmluvy - Prvá platba poistného - je vyznačené, že prvé poistné za obdobie od 1. januára 2003 do 31. marca 2003 bolo v sume 6 418,-- Sk zaplatené PP-bankovou zloženkou.

Podľa ustanovenia § 8 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. poistným obdobím je spravidla jeden kalendárny rok, prípadne kratšie obdobie. Spôsob platenia poistného, dĺžka poistného obdobia a splatnosť poistného určujú všeobecné poistné podmienky.

Podľa názoru dovolacieho súdu si účastníci v danom prípade dohodli ročnú poistnú dobu so spôsobom platenia poistného v štvrtročných splátkach s prihliadnutím na ustanovenie § 8 ods. 2 zákona č. 381/2001 Z.z. a článku IX bod 1/ všeobecných poistných podmienok poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla č. 636, ktoré podmienky tvoria neoddeliteľnú súčasť poistnej zmluvy. Svedčí o tom aj skutočnosť zaznamenaná v poistnej zmluve, že žalovaný zaplatil prvú splátku poistného v sume 6 418,- Sk za obdobie od 1. januára do 31. marca 2003. Za obdobie 2. štvrťroku 2003 bola určená splatnosť 1. apríl 2003, za 3. štvrťrok 2003 bol určený 1. júl 2003 a za IV. štvrťrok 2003 bola dohodnutá splatnosť splátky 1. októbra 2003.

Je nepochybné, že žalovaný ako poistník zaplatil okrem prvej splátky poistného aj druhú splátku 12. apríla 2003. Ďalšie splátky nezaplatil. Teda zaplatil dve splátky z dojednaného ročného poistenia.

Podľa § 9 ods. 4 cit. zákona, poistenie zodpovednosti zanikne tiež, ak poistné nebolo zaplatené do jedného mesiaca od dátumu jeho splatnosti, ak pre takýto prípad nebola v poistnej zmluve dohodnutá dlhšia lehota pre zánik poistenia zodpovednosti. Poistenie zodpovednosti zanikne uplynutím tejto lehoty.

Pri uvedenom dohodnutom platení poistného potom dochádza k zániku poistenia do jedného mesiaca od dátumu splatnosti jednotlivkej splátky poistného, tak ako to konštatoval vo svojom rozhodnutí súd 1. stupňa. V danom prípade žalovaný nezaplatil poistné splatné 1. júla 2003. Dňom 1. augusta 2003 potom došlo k zániku poistenia (§ 9 ods. 4 zák. č. 381/2001 Z.z.). Žalobcovi vzniklo právo na poistné až do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom poistenie zaniklo, teda do 31. augusta 2003 (§ 11 ods. 9 zákona č. 381/2001 Z.z.).

Dovolací súd v nadväznosti na výsledky vykonaného dokazovania a na závery odvolacieho súdu má za to, že vyhodnotenie dôkazov odvolacím súdom bolo nesprávne. Odvolací súd však potvrdil rozhodnutie súdu prvého stupňa, pretože odvolateľovi nemohol priznať menšie právo na platenie poistného než mu bolo priznané súdom prvého stupňa, ktorý konštatoval existenciu práva na poistné plnenie do 31. augusta 2008, ku ktorému záveru dospel aj dovolací súd.

Za daného stavu potom niet dôvodov na zmenu rozsudku odvolacieho súdu, a preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu zamietol (§ 243b ods. 1 O.s.p.).

Žalovanému v dovolacom konaní trovy nevznikli, preto mu dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal (§ 142 ods. 1, § 224 ods. 1 a § 243b ods. 4 O.s.p.).

P o u ě n i e: Proti tomuto rozhodnutiu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 7. augusta 2008

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová

